

21 Mei 1953.

Nr.3.

*Gen.
1. V. Brancy - 1/29/53
2. Kothier.*

Aan Zijne Excellentie
Prof. Dr. W. J. A. Kernkamp,
Minister van Overzeese Rijksdelen
Plein 1
'S-GRAVENHAGE.

Amice,

Vanochtend is Krijger na 5-daags verblijf naar Biak (en Sydney) teruggekeerd. Met zijn bezoek heb ik me zakelijk en persoonlijk erg gelukkig gevoeld. Wij hebben ook de gehele kwestie van de begroting doorgepraat en zijn het daarin eens geworden. Het resultaat komt, hoop ik, volgende week in een brief, die Rozenboom nog maken moet. Daarnaast zijn er inderdaad nog honderd en een andere zaken geweest, die we zo eens hebben kunnen behandelen en waarin ik zijn advies zeer op prijs heb gesteld.

Met deze post moet je een aantal documenten ontvangen, die duidelijk bewijsmateriaal leveren, dat onze Fakfakse vrienden Indonesische soldaten zijn. Bewijzen, dat zij door Indonesische militaire autoriteiten zijn gezonden, doen ze niet. Wel blijkt uit de stukken, dat ze in Indonesië zeer actief zijn geweest, dat zij vlak voor hun vertrek contact hebben gehad met hun bataljons odt en dat ze in de omgeving van Sorong onrust hadden willen stichten. Mogelijk blijkt uit de verhoren nog iets, maar dat zal niet zo veel zijn als zich op grond van de telegrammen uit FakFak daarover liet aanzien. De telegrammen hebben meer de conclusies der verhoorders dan de woorden der verhoorden weergegeven, zei mij de commissaris van politie Cramer, die met het onderzoek belast is. Hij kwam gistermiddag met de documenten uit Fakfak. - Van die documenten zou ik graag fotocopiëren ontvangen. Ik weet niet, of dat in de geleidebrief gevraagd wordt, maar die zullen we in ieder geval nodig hebben voor de behandeling van hun zaak. Het leek me echter gewenst, dat je in Den Haag over de originele, beschikt en het maken van kopiën hier, zou een oponthoud van een week met zich gebracht hebben. Spoed is hier belangrijker dan de allerveiligste weg en ik liet ze dus nu zenden. Dan kun je ze aan belangstellenden laten zien.

Toen ik gisterochtend uit de pers (die altijd eerder is dan je codetelegrammen) vernam van het protest van Luns, heb ik onmiddellijk opdracht gegeven de gevangenen/weer onder militaire bewaking te stellen en er zorg voor te dragen, dat zij de behandeling

krijgen,

(met uitzondering van een foto Abatarij die besud. onderaan is)

21 Mei 1953.

krijgen, welke zij zouden genieten indien zij krijgsgevangenen waren. Ze zijn daarmee dus niet als krijgsgevangenen erkend, maar ik wil niet op hun status vooruitlopen nu door de Nederlandse Regering (terecht maar vermoedelijk niet strikt bewijsbaar) is gesteld, dat ze door hun militaire overheden hierheen zijn gestuurd. Ontussen wordt met het strafrechterlijke onderzoek voortgegaan. Wanneer dat rond is - wat nog wel even duren zal - stuur ik nog wel bericht. Voorshands blijf ik echter het gevoelen toegedaan, dat zij strafrechterlijk behoren te worden vervolgd, ook indien blijken zou, dat zij zijn gestuurd. Zolang een oorlogsverklaring ontbreekt - en ze hebben geweten, dat die ontbrak - geen krijgsgevangenschap, die voor hen levenslange internering betekenen zou in afwachting van een vrede, die niet gesloten kan worden, omdat er geen oorlog was.

Verder liet ik tot je stichting bij de stukken de in beslaggenomen leergangen doen, welke onze militaire missie in Bandoeng uitgeeft en die door onze vrienden kennelijk vlijtig zijn bestudeerd!

Voorts sluit ik hierbij in een staatstuk, dat de diensthoofden en residenten deze week ontvingen, de eersten met de boodschap, dat ik daarover gaarne nader spreken wil, indien zij de wens daartoe voor Pinksteren te kennen geven. Daar zulk overleg - dat ^{naar} ik vermoed, dat uitblijft - het stuk zou kunnen wijzigen, sluit ik het nog niet in het mailrapport. Tot je inlichting, dat de zaak hier wordt aangepakt op de wijze, die wij beiden steeds hebben voorgestaan, sluit ik het ^{hier} hierbij in. Ik haal me met dat stuk heel wat op de hals en ik zit erover te denken, je te vragen mij voor enigen tijd een hoofdambtenaar ter beschikking te stellen, die deze zaak voor mij kan opvangen. Ik doe dat echter nog niet bij deze, want ik moet daar nog eens een 14 dagen over nadenken. Maar het is goed, dat je mijn gedachten daarover kent.

Dinsdag ga ik naar Merauke, vanwaar ik Vrijdag hoop terug te keren. Volgende week dus geen brief van me. Ik hoop dan echter op enig bericht, wanneer we je mogelijk hier kunnen verwachten. Het zou heel goed zijn als je hier zelf ook eens rondkeek.

Gaat thuis alles goed? Doe mijn hartelijke groeten aan je vrouw en sterkte in alle moeilijkheden.

Met vriendelijke groeten,

t.t.

